Polskie działania na tle Europy
w kwestii efektywności energetycznej budynków z uwzględnieniem ochrony przeciwsłonecznej

Prowadzone badania wskazują na pozytywny wpływ osłon na bilans energetyczny budynku, przez to doskonale wpisują się w intencje ustawodawstwa unijnego (dyrektywa 2010/31/WE). Jak to wykorzystać w Polsce?

AUTOR: Marta Chrisidu
KOREKTA: Tomasz Pępek
ZDJĘCIA: PZP-POPiB

8 lipca 2010 roku weszła w życie Dyrektywa 2010/31/UE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 153 z 18.6.2010, str. 13). Zakłada ona, między innymi, określenie minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynków oraz elementów wchodzących w ich skład, takich jak: przegrody zewnętrzne, okna, drzwi itp. Ma to na celu osiągnięcie poziomów optymalnych pod względem kosztów w odniesieniu do cyklu życia budynku. W jej założeniach znajduje się również zaostrzenie przepisów dla budynków nowych, aby od 2020 r. (budynki użyteczności publicznej od 2018 r.) były w praktyce zero energetyczne. Co na to Polska?

KPD odpowiedzią ze strony Polski

17 kwietnia 2012 r. Rada Ministrów przyjęła „Drugi Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski 2011" (KPD). Został on przygotowany w związku z obowiązkiem przekazywania Komisji Europejskiej sprawozdań na podstawie dyrektywy 2006/32/WE w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych.

KPD zawiera opis środków poprawy efektywności energetycznej ukierunkowanych na końcowe wykorzystanie energii oraz obliczenia dotyczące oszczędności energii uzyskanych w okresie 2008-2009 i oczekiwanych w 2016 roku zgodnie z wymaganiami ww. dyrektywy.

KPD skierowany jest przede wszystkim do końcowych odbiorców energii elektrycznej, którzy kupują energię na użytek własny, oraz przedsiębiorstw energetycznych. Zawiera również informację o realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią. Zgodnie z nim do 2016 r. oszczędność energii finalnej nie może być mniejsza niż 9 proc. jej średniego krajowego zużycia w ciągu roku, przy czym uśrednienie obejmuje lata 2001-2005.

Mechanizmem wspierającym inwestycje w przedsięwzięcia energooszczędne, takie jak: modernizacja budynków, lokalnych sieci ciepłowniczych i źródeł ciepła, izolacja instalacji przemysłowych, jak też odzysk energii w procesach przemysłowych, będzie system białych certyfikatów.

Wsparciem w realizacji projektów efektywnego wykorzystania energii będzie również Fundusz Termomodernizacji i Remontów dotyczący głównie budynków mieszkalnych. Dotacja z budżetu państwa na Fundusz w 2011 r. wynosiła 200 mln zł. Ministerstwo Gospodarki zapowiada, że w kolejnych latach kwota ta zostanie utrzymana na zbliżonym poziomie, jeżeli pozwolą na to uwarunkowania budżetowe.

Zgodnie z założeniami 2KPD, NFOŚiGW we współpracy z sektorem bankowym realizuje program dopłat na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych. Kredyty te przeznaczone są na zakup i montaż kolektorów słonecznych do ogrzewania ciepłej wody użytkowej oraz zasilania w energię innych odbiorników ciepła w budynkach mieszkalnych. Program skierowany jest do osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych, a dopłata to 45% kapitału kredytu bankowego wykorzystanego na sfinansowanie kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. W budżecie programu zarezerwowano 300 mln zł na wypłaty dotacji do umów kredytu zawieranych do 2014.

Co z osłonami?

W ostatnich latach, w Europie, wzrosła liczba systemów klimatyzacji. Co to ze sobą niesie? Problemy w okresach szczytowego obciążenia energetycznego, zwiększenie kosztów elektryczności i naruszenie bilansu energetycznego. W związku z tym należałoby udzielać pierwszeństwa strategiom służącym poprawie charakterystyki cieplnej budynków w okresie letnim. Można to zrobić np. za pomocą środków pozwalających uniknąć przegrzania (takich jak zacienianie), opracowania i stosowania technologii pasywnego chłodzenia, a także dostatecznej pojemności cieplnej konstrukcji budynku.

Osłony przeciwsłoneczne wciąż są elementem dowolnego wyboru inwestora, architekta, projektanta instalacji, właściciela budynku. Ponieważ zarówno symulacje, jak i badania dowodzą pozytywnego wpływu osłon na bilans energetyczny i komfort użytkowników, przez co wpisują się one doskonale w intencje ustawodawstwa unijnego. Należy to wykorzystać na polskim gruncie – pytanie tylko: jak?

Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki (SNB)

SNB zostało powołane w grudniu 2010 i formalnie zarejestrowane w 2011 roku. Głównym celem działania jest integracja środowiska budowlanego na potrzeby oddolnego, eksperckiego procesu aktualizacji przepisów warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, zgodnie z opracowaną przez Stowarzyszenie koncepcją Mechanizmu Prekonsultacji. W tym kontekście Stowarzyszenie promuje również rozwój nowoczesnych i innowacyjnych rozwiązań w zakresie wyposażenia technicznego budynków oraz rozbudowuje platformę wymiany informacji dla osób związanych zawodowo z budową budynków i ich technicznym wykończeniem.

Koncepcja działania opiera się na stworzeniu interdyscyplinarnego zaplecza eksperckiego na potrzeby rozwoju, wdrażania i promocji Mechanizmu Prekonsultacji. W założeniu Mechanizm Prekonsultacji jest formułą współpracy środowiska budowlanego w celu profesjonalnego, oddolnego wsparcia resortu właściwego w procesie stanowienia przepisów techniczno-budowlanych na potrzeby rozwoju nowoczesnego budownictwa w Polsce. Intencją SNB jest podkreślenie znaczenia efektywnego dialogu z administracją rządową dzięki integracji działań całego środowiska na rzecz poprawy istniejących regulacji, gdyż nowoczesne podejście do rozwiązań techniczno-budowlanych wymaga spojrzenia na budynek całościowo.

Stowarzyszenie rozwija sieć partnerskich organizacji współpracujących i członków wspierających, zainteresowanych ekspercką dyskusją na temat energooszczędnego i nowoczesnego budynku przyszłości w kontekście obecnych przepisów i planowanych zmian, biorąc pod uwagę:

- rosnące potrzeby użytkowników budynków,
- rozwój techniki budowlanej,
- niezbędny poziom minimalny dla zachowania komfortu i racjonalnego wykorzystania energii,
- kierunki rozwoju polityk Unii Europejskiej oraz polityki rządowe.

Polski Związek Pracodawców – Producentów Osłon Przeciwsłonecznych i Bram (PZP-POPiB) powstał po to, aby działać na rzecz zbiorowych interesów branży osłonowej i bramowej. Jest to platforma dla wypracowywania wspólnego stanowiska uczestników branży w wielu istotnych dla nich sprawach – między innymi legislacji europejskiej odnośnie efektywności energetycznej budynków. Przedstawiamy sposób, w jaki PZP-POPiB postanowiło wykorzystać prawa unijne w kontekście branży osłonowej i bramowej w Polsce. ■

Napisz do eksperta:
marta.chrisidu@googlemail.com
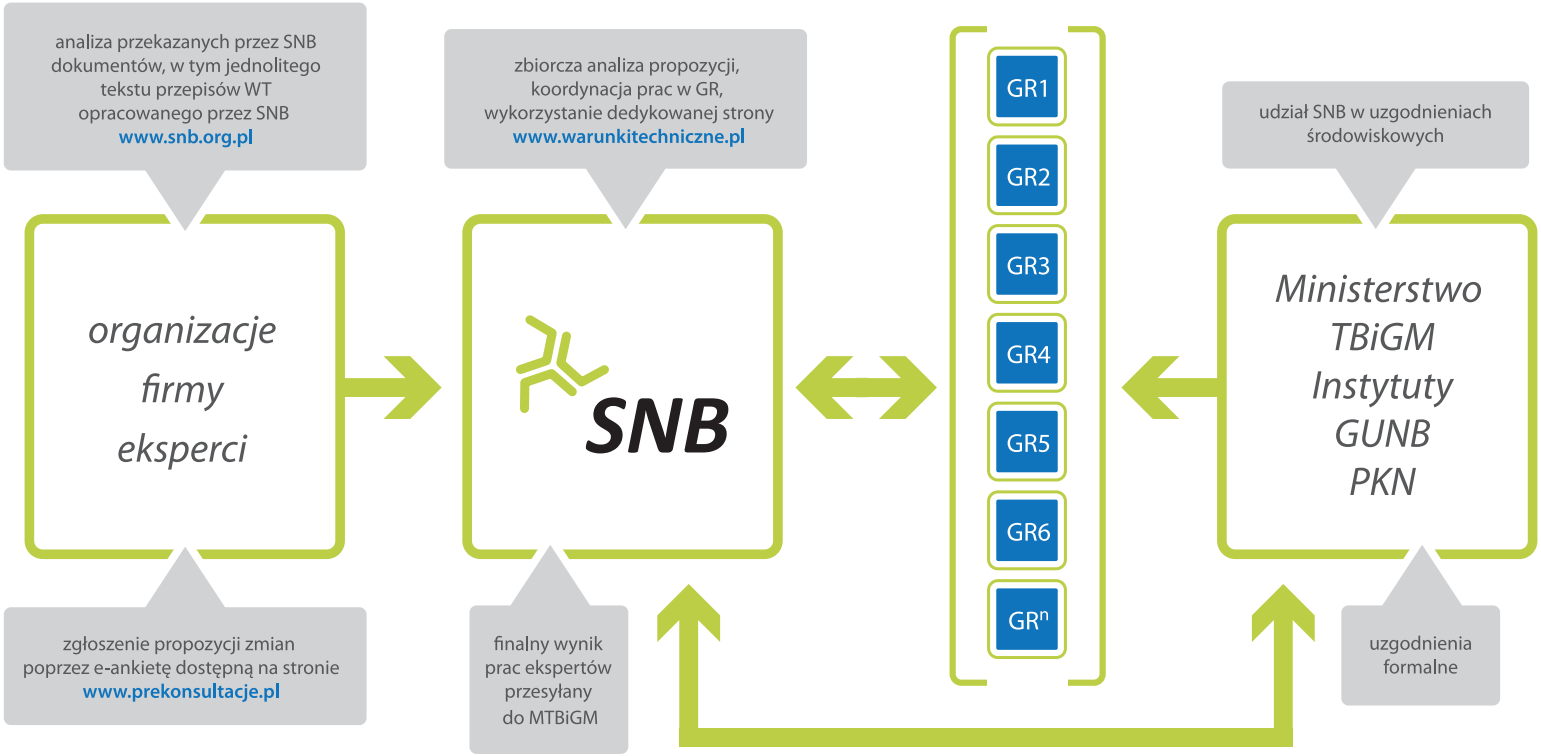
Schemat działania Mechanizmu Prekonsultacji na przykładzie Warunków Technicznych dla budynków